

Posudek oponenta diplomové práce

Bronislava Tomanová Szamosiho rehabilitační pěvecká metoda (Zkušenost s jejím využitím při nápravě hlasových vad a poruch u nás. Oponent RNDr. Zbyněk Blecha, Csc.).

Diplomantka v úvodních poznámkách a úvodu samém vylíčila postupný vývoj svého zájmu, který vyústil ve stanovení tématu a cíle práce, tj. popisu a sledování výsledků jedné rehabilitační metody, která se u nás aplikuje. Odbornou veřejností je metoda uznávána, při tom ale není obecně povědomá. Foniatrie nejspíše není aplikována vůbec.

Zde bych snad mohl autorce vytknout, že již tak krátký čas, který student při řádném zadání diplomového úkolu na vypracování má, se zkrátil na tři měsíce aktivního pozorování, než téma skutečně vykryštovalo, takže již nepřešlo do vlastního pokusu. Tato výtka by ale ode mne byla strašně nespravedlivá. Diplomantka pronikla hluboko do dané problematiky. Již jen nutností sestudovat kvanta odborné literatury vydávané v průběhu posledních nejméně 50 let by mohlo posloužit svým vzorným zpracováním jako východisko diplomové práce jakéhokoliv zadání v oboru hlasové výchovy a pěvecké přípravy. Při tom tato část úkolu s řadou vlastních obrázků je rozsahem naprosto vyvážená s dalšími oddíly práce. I zde je obdivuhodné, co autorka v tak krátkém čase pak vykonala.

Navázala kontakt s řadou pěveckých pedagogů, navštěvovala hodiny s problémovými i neproblémovými studenty těchto učitelů. Diskutovala s nimi o jejich vývoji a potížích, pořídila zvukový a obrazový materiál k dokumentaci (řada CD a DVD). Co ale považuji za největší přínos nejen pro autorku samu je, že dokázala přimět tyto učitele, aby jí odhalili své „profesní soukromí“. Ke kontaktu s jejich žáky se ještě vrátím, ale před tím chci zdůraznit i foniatrickou kontrolu manipulační techniky používané při této popisované metodě (snímky funkce vlastních hlasivek). To je neobyčejně přínosné pro studentku, originální snímky ale přesvědčující kritiky. To je základní přínos práce, originální snímky.

Další součástí práce je anketa s „napravovanými“ studentkami. Autorka s nimi uvážlivě pracovala systémem dobře promyšlených otázek, získala si je (a to nejen pro nařhrávky), ale lidsky tak, že otevřely svá srdce a sdělovaly nejnítěrnější pocity, váhání, doufání v době nejhlubší krize i po jejím překonání, kdy se jim začínají otevírat nové, namnoze překvapivé perspektivy.

V odborné pěvecké i historické literatuře se občas popisují případy zázračného uzdravení zpěváků, kteří ztratili hlas. Hovoří se o přerušení kariéry, hluboké analýze příčin těmito postiženými, nápravných cvičeních, slavném návratu ke kariéře nebo alespoň vynikající pedagogické činnosti. Jak k tomu dospěli nelze ale nikde vypátrat. U nás např. pan profesor Vašek zázračně vedl a napravoval hlasy. Ale jak?, jeho žáci to nedokázali, byť se pokoušeli a o metodě psali ze své zkušenosti. Sami většinou po odchodu pana profesora dopadli neslavně.

Já nejsem přítel manipulačních metod vedení hlasů a její vbybudování, či postavění u zdravých jedinců. Jsem rád, že právě v tom se shodují s autorkou práce. Na druhé straně uznávám, že Szamosiho metoda nápravy je jednoduchá a může být účinná, což si autorka v budoucnu ověří. Každá náprava hlasu je dlouhodobý proces a učitel i student musí být trpělivý, výsledky nejsou jisté. Soudím, že kdo to chce dělat, měl by se věnovat jen této práci. Diplomantka má ale dostatek vloh i k vlastní umělecké práci a musí dobře svou budoucí dráhu uvážít.

Závěrem:

Když zpětně po sobě posudek čtu, vidím, že by jej takto nějak měl formulovat spíše vedoucí učitel práce, než oponent. Nemohu si pomoci, jsem však v naprosté shodě s formulacemi a názory v příspěvku prezentovanými. Při obhajobě by tedy diskuse měla být vedena např. se záměrem rozebrat typologii a druhy pěveckých hlasů dospělých, resp. podle výběru autorky dětských, či adolescentních hlasů, jak poznat kontratenora apod. Zejména je důležité, jak pedagog pozná u mladého adepta budoucí hlas, aby jej od počátku správně vedl, jak poslouchá svůj vnitřní hlas jakýsi pěvecký hmat a jak to vše může kontrastovat s momentální barvou hlasu mladého člověka. V tomto směru očekávám od diplomantky zasvěcený komentář a diskusi. Jinou možností-námětem jsou staré pěvecké školy, jejich představitelé a z historie některé ty případy zázračného uzdravení narušených hlasů nebo kultivování defektních znění u některých projevů pěvců.

Diplomová práce je přínosná obecně, je pečlivě vyvedená, byla časově, materiálně i finančně nákladná. Je bez chyb a se všemi náležitostmi, přiměřeného rozsahu (81 stran přílohu tvoří 2 CD, 4 DVD, vybavení je doplněno 31 obrázky, z toho 20 vlastními kresbami a fotografiemi autorky včetně 11 foniatrickými snímky).

Zpracování je východiskem pro následnou odbornou dráhu slečny Tomanové.

Práci navrhuji klasifikovat známkou

Výborně

V Praze dne 2. května 2006

RNDr. Zbyněk BĚLOUŠ, csc., oponent